

ДПС - Сеслав
снимка Йордан ДАМЯНОВ

Българска

Издание
на Съюза
на лесовъдите
в България

ГОРА

ISSN 1312-7055

Брой 3 (92), год. XIX, май 2023 г., София 1303, ул. "Антим I" №17
www.bulgarian-foresters.org e-mail: bggora@abv.bg

Седмица на гората „Довери се на лесовъда“ Празничният и професионален символ на труда на българския лесовъд

Честван почти век, професионалният празник на лесовъдската колегия е вплетен в народния календар в разцвета на природата, оживлението в поля и балкани, уханната Цветница. Всяка година той намира своето място сред цялостното пробуждане на живота, а смисъла си - във всенародните пролетни залесявания - символ на неспирния труд на служителите на зелената емблема за стопанисване и опазване на горите.

Официалното откриване на Седмицата на гората под мотото „Довери се на лесовъда“, тази година събра на 3 април в залата на Музикално-драматичния театър „Константин Кисимов“ във Велико Търново представители на професионалната гилдия и гости от цялата страна.

Хоровото изпълнение на националния химн на България „Мила Родино“ и прочувствения рецитал на стихотворението „Древна кръв“ на Иван Радоев символично въвежда присъстващите в празничната програма на събитието, чиито домакини тази година бяха Северноцентралното държавно предприятие - Габрово, Областната управа, начело с инж. Георги Гогучков, и Община - Велико Търново, с кмета инж. д-р Даниел Панов и зам.-кмета проф. Георги Камарашев.

Празникът бе споделен от инж. Стоян Тошев - изпълнителен директор, и инж. Димитър Баталов - гл. секретар, на ИАГ, директорите на държавните горски предприятия и техните поделения, на регионалните дирекции по горите, природните паркове, специализираните териториални звена, представители на лесовъдската наука и образование, ветерани. Официални гости на тържеството бяха зам.-министрите на земеделието инж. Валентин Чамбов и Крум Неделков, чл.-кор. проф. Иван Илиев - ректор, проф. Милко Милев - зам.-ректор, на ЛТУ, представители на ИГ - БАН, НЛРС - СЛРБ, БЛРС, комисар инж. Красимир Кръстев - директор на РД „ЛБЗН“ - Велико Търново, инж. Константин Чолаков - председател на ФСОГСПП към КНСБ, преподаватели, директори на професионални гимназии по горско стопанство, дървопреработващи фирми, ръководители, експерти, служители от МЗм и ИАГ и нейните структури, неправителствени организации.

В приветственото си слово, с което откри Седмицата

Откриването на Седмицата на гората

Наградените лесовъди

на гората, инж. Валентин Чамбов се обърна към присъстващите: „Скъпи колеги, благодаря ви за усилията, които полагате, защото, ако днешното състояние на българските гори е добро, това е в резултат на труда на всички, работещи в горския сектор - държавния, частния, и неправителствените организации. Вярвайте в това, което можем и знаем, в опита, в лесовъдството, в науката и в хората, които са на терен. В днешно време трябва да си помагаме и да бъдем единни“.

В обръщението си към колегията инж. Стоян Тошев каза, че лесовъдите и служителите, работещи на терен в горите, заслужават да се чувстват защитени, за да си вършат спокойно работата и да знаят, че зад тях стои държавата, защото тяхната работа в стопанисването и опазването на горите стои зад цифрите от многобройните проверки на Изпълнителната агенция. Трябва първо ние да си повярваме и да работим със самочувствие на пазители на безценния горски ресурс. Само така ще ни повярва и обществото. България разполага с добри гори, качествено стопанисвани в годините, и това е резултатът от труда на нашите предшественици, който ние трябва да продължим. Притежаваме професионализма, знанията, с нас са нашите преподаватели, хората от науката, имаме опита и практиката“.

На стр. 2

Заседания на висшите органи за управление на СЛБ

- Обновен е съставът на УС
- Обсъдени са най-актуалните проблеми на лесовъдската професия и горското стопанство

На 20 април в София се състоя заседание на Общото събрание (ОС) на СЛБ (снимка на стр. 5). Присъстващите 42-ма от избраните 54-ма делегати на ОС приеха отчет на Управителния съвет за дейността на СЛБ за 2022 г. и за периода 2019 - 2022 г., обсъдиха и приеха годишните финансови отчети на СЛБ за 2022 г. и за периода 2019 - 2022 година. Фокус в отчета за дейността бе поставен върху постигането на поставените в Мандатната програма цели и задачи, като участието на представители на СЛБ в работните групи по Националната стратегия за развитие на горското стопанство до 2030 г.; промените в Закона за горите и подзаконовата нормативна уредба; проведените процедури за номиниране за приза „Лесовъд на годината“ за 2022 г., на които са връчени почетни знаци, сертификати и съответните парични награди; редовното издаване на вестник „Българска гора“ и поддържането на Интернет страницата на СЛБ; активно участие на СЛБ в срещите на Съюза на европейските лесовъди и покана за провеждане на 21-и редовен конгрес на СЕЛ в България през 2025 година.

На стр. 3

Инж. Деян СТОЙНЕВ е новият заместник-председател на СЛБ

Роден е през 1975 г. в Ямбол. ЛТУ, магистър по горско стопанство, завършва през 1998 година.

От 2000 до 2005 г. е лесничей в ДЛ - Радомир. През 2005 - 2008 г. е вътрешен одитор, главен инспектор във Вътрешен контрол и Инспекторат към Националното управление по горите (НУГ). От 2008 до 2021 г. е гл. експерт в отдел „Стопанисване на горските територии“ в ДАГ/ИАГ. От 20.06.2022 г. е държавен експерт в Дирекция „Търговски дружества и държавни предприятия“ в Министерството на земеделието.

Има допълнителна квалификация, специализации и курсове в различни области: превенция и противодействие на корупцията в държавната администрация; нови методи и технологии за отглеждане на млади гори - SaarForst-ИАГ; бази данни с MS Access и Excel; участие в работни срещи, дискусии и посещения (на английски език); специализирано обучение „Горска политика, стратегическо и оперативното планиране“; повишаване на уменията при работа със софтуерен продукт GISExplorer; въвеждане в регламент за защита на личните данни (GDPR); разработване и прилагане на областните планове на горските територии; прилагане на Регламент 995/2010 на ЕП; съвременни природосъобразни методи за стопанисване на горите. Проектен мениджър е на проект „Предоставяне на услуги за управление на природните ресурси“ Re-Source, съфинансиран от Програма за транснационално сътрудничество Interreg V-B „Балкани-Средиземно море“ 2014-2020 година.

Председател на Дружеството на СЛБ в ИАГ и член на УС на СЛБ от 2019 година.

Председателят на СЛБ проф. Иван Палигоров и кметът на Велико Търново д-р Даниел Панов се включиха в символичното залесяване

Седмица на гората „Довери се на лесовъда“

Празничният и професионален символ на труда на българския лесовъд

От стр. 1

Зам.-кметът на Велико Търново проф. Георги Камарашев поздрави в обръщението си лесовъдската колегия и изказа дълбокото си уважение към отговорната им професия.

В празничното си слово председателят на Съюза на лесовъдите в България проф. д-р Иван Палигоров се сприя на едно постижение на горската гилдия - откритата на Международния ден на горите - 21 март, Експозиция на горското дело в България, устроена в УОГС „Г. Ст. Аврамов“ - Юндола, в сградата на бившия Лесничейски дом.

Програмата на тържеството продължи с връчването на традиционните за лесовъдската колегия награди.

Носител на най-високото лесовъдско отличие „Лесовъд на годината“ за 2022 г. е инж. Петко Ангелов - гл. експерт в ЮЗДП - Благоевград,

негови подгласници са инж. Кирил Иванов - директор на ДГС - Невестино (ЮЗДП), инж. Асен Карабов - зам.-директор на ЮЗДП - Смолян, и инж. Елена Крижан-Величкова - началник на отдел в Дирекция „Търговски дружества и държавни предприятия“ в Министерството на земеделието.

С приза „За цялостен лесовъдски принос“ бе удостоен инж. Петър Заяков - директор на РДГ - Стара Загора.

В категорията „За значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“ бяха наградени инж. Елена Кайкова - лесовъд на частна практика от Смолян, и инж. Александър Попов - зам.-директор на ДГС - Белица (ЮЗДП).

На всички отличени бяха връчени плакети на ИАГ с грамота и „Почетен

знак“ на СЛБ и сертификат от зам.-министър Чамбов и проф. Палигоров.

Чл.-кор. проф. Иван Илиев прие приза за Лесотехническия университет - плакет на ИАГ, по случай 70-годишнината на учебното заведение.

С плакет на ИАГ и грамота за дългогодишна и образцова служба в системата на горите се удостоиха (посмъртно) инж. Николай Николов - дългогодишен директор на РДГ - Велико Търново. Отличията бяха получени от сина му инж. Лъчезар Николов, който също е лесовъд.

В категорията „Служител по контрола и опазването на горските територии“ за 2022 г. ИАГ удостои Красимир Кайряков - горски инспектор от РДГ - Берковица, Тодор Русев - горски инспектор от РДГ - Стара Загора, инж. Десислава Христова -

горски инспектор от РДГ - София. Отличията наградните получиха от изпълнителния директор на ИАГ инж. Стоян Тошев.

По повод професионалния празник бяха получени поздравителни адреси от президента на Република България Румен Радев и от д-р инж. Меглена Плулчиева.

Със заключителните акорди на песента „Пътят“, изпълнена от 12-годишната Мария Илиева, символично бе изказано вдъхновяващо послание към служителите на зелената емблема: Колкото и много да са житейските изпитания, пътят е един - напред.

Празничната програма, водена от актьора Янко Лозанов и инж. Милена Илиева - експерт в ДПП „Българка“, завърши с вечната песен „Хубава си, моя горо“, в изпълнение на хора на МДТ „Константин Кисимов“.

Официалните гости се включиха в традиционното за първия ден от Седмицата на гората символично залесяване с фиданки в пространството до Театъра.

Колегията имаше възможността да гледа мюзикъла „Криворазбрана цивилизация“, поставен от трупата на МДТ „Константин Кисимов“, и да наблюдават уникалния за Европа аудио-визуален спектакъл „Звук и светлина“ на хълма „Царевец“, чиито стени в чест на лесовъдския празник бяха обогатени в зелена светлина.

Лесовъдската колегия отбеляза Седмицата на гората с многобройни прояви в цялата страна. Събитията през тези дни носят в себе си смисъла на полагания от десетилетия труд на лесовъдите и горските служители и отговорността им към бъдещите поколения.

Женя СТОИЛОВА

Писмо до Съюза на лесовъдите в България от Инициативния комитет за реформа в горския сектор

България е държава с утвърдена лесовъдска наука и практика със 140-годишна история. Благоприятните природни условия и относително високият дял на горите (приблизително 35 %) от площта на страната са предпоставка за развитие на дейността, осигуряващи доходи от продажби на дървесина и продукти от нея, производство на биомаса и недървесни горски продукти и предоставяне на ценни екосистемни услуги.

И въпреки че горският сектор формира относително малък дял от брутният вътрешен продукт, той е един от най-ограбваните сектори в страната. Последните 20-30 години на лошо управление на този тъй ценен ресурс от страна на властите и законотворците доведоха до подкопаване на авторитета и позициите на класическото горско стопанство, до разделение на лесовъдската колегия и преките изпълнители на дейностите в горите, на контролиращи и преследвани, на политически толерирани и потискани. Изготвените анализи за дейността на държавните предприятия се основават единствено и само на икономически/финансов принцип. За дадената положителна оценка се счита достатъчен само положителният финансов резултат през годините на съществуването им. Този положителен финансов резултат е формиран, като над 95 % от приходите идват само от дърводобив, което е абсолютно несъстоятелно и неправилно. Разглеждането на взаимоотношението гора - човек само и единствено във финансово измерение, без да бъдат отчетени ефектите върху горските екосистеми, качествата на лесовъдския персонал, който ги обслужва, и редица други показатели, които имат пряко отношение

върху дейността на ДП, е голяма грешка. Постигането само на положителен финансов резултат е красноречиво доказателство за понижаването на капацитета на работещия инженерен и технически персонал. Стремещият да реализират повече дървесина с цел печалба, вместо да прилагат лесовъдски системи и подходи, оказващи благоприятен ефект в дългосрочен план, сам по себе си е отрицателна оценка за работата на държавните предприятия.

Създаването на държавните предприятия със Закона за горите от 2011 г., с основна цел, представена през 2010 г. - реинвестиции в горите и по-точно в залесяване и напрана и поддържане на пътища, се оказа пагубно за горската колегия и за горите като цяло. Освен минималните средства за реинвестициите, вложени през последните повече от 10 години, тези предприятия въздействаха досега прогресивно демотивиращо и пагубно на всички работещи и свързани по някакъв начин с горския бранш като цяло. Липсата на приемственост в лесовъдската професия, наложила се през целия този период за хората, които са оторизирани да я упражняват в съответните за това структури, и нейното принижаване до чисто административни и комерсиално ориентирани дейности доведоха до това унищожително състояние, в което сега се намира горският бранш в България.

Ние, лесовъдите от практиката, също не сме без вина. Нашето бездействие удължава все повече тази агония. Докато страните в Западна Европа и развитите по отношение на горската система държави преминават към устойчиво производство, потребление и ползване на възобновяемите ресурси и кръгова

икономика, управлението на горите в България все повече набляга на забранителните и ограничителните режими в ползването на възобновяемия горски ресурс, като по този начин затвърждава използването на продукти от пластмаса и други материали, генериращи сериозно количество трудно разградим отпадък. Нека си припомним едни от ключовите послания на Организацията за прехрана и земеделие на ООН: „Устойчивото управление на горите ограничава деградацията им и обезлесяването, като същевременно увеличава преките ползи за хората и околната среда. На местно ниво устойчивото управление на горите допринася за препитанието на хората, генерирането на доходи и заетостта. На екологично ниво то допринася например за улавянето на въглерод и опазването на водата и почвата“.

Ето затова ние, лесовъдите, имаме моралната отговорност да вземем нещата в свои ръце, да спрем разделението в отрасъла (вкл. лесовъди, дърводобивници, дървопреработватели), да съживим моралните устои и да възвърнем авторитета на българския лесовъд пред обществото. Имаме нужда от критично мислене, а не от популизъм и излишен шум, с който индивидуалните случаи се представят за обичайна практика, каквато информация се поднася напоследък в социалните мрежи от представители на НПО.

В тази връзка смятаме за крайно наложително да се насърчи съгласничеството между горски служители, бизнес, неправителствени организации, граждани и заинтересовани институции и министерства при формулирането на политиките и предложенията за законодателни промени. Необходимо е да бъдат

обединени усилията на лесовъдите от държавните и общинските структури, лесовъдите на частна практика, бизнеса, представен от дърводобивниците и дървопреработвателните предприятия, обществеността, браншовите организации, представители на политически партии и горските административни структури, за провеждане на политика за развитие на потенциала на горския сектор като печеливш от гледна точка на бизнес, обществени екосистемни ползи и социална политика.

Нямаме нужда от временни решения, а от сериозни реформи!

Провокирани от изложеното дотук, обединихме специалисти и хора, милеещи за българската гора, в Инициативния комитет за реформа в горския сектор. Намерението ни НЕ Е допълнително разцепление в колегията, а напротив - начинанието трябва да се приема като стремеж за обединение и среща на всички гледни точки.

Основните цели и приоритети, които сме си поставили

1. Спиране на разединението в горския сектор, изчистване и затвърждаване на името на лесовъдската колегия - истинският стопанин на българските гори.

2. Изработване на комплексен анализ за състоянието на горския сектор като основа за предложения за реформа във всички посоки - законодателство, горско ведомство, образование, кадрова политика, управление и стопанисване на горските територии, контрол и опазване, дърводобив и ползване, финансиране и повишаване на жизнеността и конкурентноспособността на горския сектор, създаване на единна система за работа в електронна

среда, както system.iag, така и спомагателни програми и приложения, които да бъдат унифицирани за всички собственици.

3. Свикване на общонационален лесовъдски събор.

4. Конкретни предложения за реформа в горския сектор. Създаване на прости и ясни правила за всички процеси. Свеждане на ненужните и безсмислени действия за извършване на дадена дейност до минимум с цел ефективност от началото до крайния продукт през устойчивото управление на горския ресурс - чрез създаване на ефективни законови механизми.

5. Умишлено не наблягаме на дейности по опазване, възстановяване и поддържане на биологичното разнообразие, тъй като подобни приоритети са широко обхванати в предишни издания на Националната горска стратегия и стратегическия план за развитие на горските територии, и ще бъдат застъпвани отново и отново. За съжаление обаче, не се отделя нужното внимание на устойчивото развитие на горския отрасъл.

6. Случващото се в горския сектор не бива да бъде оставено да се развива по инерция. Необходимо е всички ние, независимо от уморителните ни всекидневни задължения, да бъдем непрекъснато ангажирани към бъдещето на българските гори, българското общество и българския бизнес (българската икономика). Надяваме се на Вашата подкрепа и съдействие при постигането на поставените цели!

С уважение
Инж. Анастас КАЙКОВ
Инж. Елена КАЙКОВА
- членове на Инициативен комитет за реформа в горския сектор

УВАЖАЕМИ КОЛЕГА КАЙКОВ,

От името на ръководството на СЛБ и лично от мое име Ви информирам, че на свое заседание от 20.04.2023 г. Общото събрание на СЛБ разгледа подробно писмото от Инициативния комитет за реформа в горския сектор.

Нещо повече, инж. Никола Каварджиков и инж. Сашка Иванова дадоха допълнителни разяснения по неясни за някои от делегатите въпроси. Становища изразихме и ние с д-р инж. Анна Петракиева, както и други делегати, които се бяха запознали с писмото, което им беше изпратено предварително.

Решението на ОС на СЛБ е, че ръководството на СЛБ трябва да подкрепи необходимостта от реформа в горския сектор. На свои заседания УС и ОС на СЛБ са обсъждали и приели становища по различни аспекти на изложените констатации и поставените в писмото на Инициативния комитет въпроси, които могат да се намерят на страниците на в. „Българска гора“ или на интернет страницата на СЛБ. Особено чувствителни сме по въпроса за самостоятелност и единство на горския сектор, въпрос, който поставяме пред Народното събрание, ръководствата на всички политически партии и правителствата след 2009 година. Нещо

повече, в началото на 2022 г. взехме активно участие в публична дискусия за самостоятелност на горското ведомство, но редовното правителство на четворната коалиция не успя да осъществи своето обявено намерение за самостоятелност на ведомството.

Ръководството на СЛБ подкрепя поставянето на въпросите за реформа в сектора на вниманието на цялата лесовъдска колегия. Необходимо е и стартирането на публична дискусия, първоначално в колегията, след което и с всички заинтересовани страни за опазване на горското богатство на България и конкретните стъпки за възстановяване на доверието в нашата професия и про-

фесионализма в горското стопанство. Подкрепяме възможността нашите структури по места - регионални съвети и дружества на СЛБ, да участват в тези дискусии.

Нещо повече, поради характера и дълбочината на реформите, от които се нуждаем, би следвало всички действия да се обсъждат предварително от гледна точка на очаквания резултат. Особено ще се отнася до организиране на национален събор или среща на голям брой лесовъди, в ефективността на което миналият опит ни кара да се отнасяме с голяма доза скептицизъм.

Ръководството на СЛБ е отворено за обсъждане на всички въпроси,

отнасящи се до реформа на горското стопанство у нас. Бихме желали да си съгласим активно и ползотворно участие с участието на отделни представители на нашите ръководни органи, така и с нашите подразделения по места.

Уверени сме, че това би било полезно за бъдещето на горското стопанство у нас, както и за опазването на горското богатство за бъдещите поколения на България!

С уважение и желание
за ползотворно съгласничество
Проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ
председател на СЛБ

Поклон пред паметта и делото на нашите предшественици

(Слово на председателя на СЛБ проф. Иван Палигоров)

В горския летопис достойно място са заели първите радатели на горското дело, допринесли за създаването на отделението „Надзор на лесовете“ към Министерството на финансите през 1879 година. Този акт е знак, че горите са оценени като важна част от националното богатство и горското дело трябва да се организира, за да пази това съкровище. В историята със златни букви е записано името на Петко Каравелов - министър на финансите, който внася докладите до Александър I - Княз на България, за основаване на Отделението за горите и за назначаване на губернските лесничей. Помнят се имената на Генко Шойлеков, Михалаки Георгиев, Стефан Дончов, Стоян Брънчев, Христо Разсуканов, Константин Байкушев, Трифон Цачев, Петко Марков, Георги Петров, Димитър Христов, проф. Тодор Димитров, Димитър Киров, Йордан Митрев, Никола Василев, Петър Манджуков и на много други изяви дейци на лесовъдската наука и горскостопанската практика, допринесли през годините за съхраняване и умножаване на зеленото богатство на България.

В началото на февруари т.г. се навършиха 111 г. от жестокото убийство на Васил Попов - лесовъд, посветил себе си и дал живота си в борбата с незаконните посегателства върху българската гора. В списъка на мъчениците, загубили живота си, трябва да прибавим и това на убития от браконieri

Симеон Петеларов, на отравения хърченски държавен горски надзорател Христо Попски, на удадения козлоудийски общински горски стражар Петър Миков, на застреляния от „неизвестни лица“ горски стражар при Селско-Рашката държавна гора в Тревненско Христо Фингаров, който е главен свидетел по дело за незаконни сечи в особено големи размери. На съвременните герои - загиналите през 2021 г. при горски пожар Валери Димитров и Антон Гръбчев - служители на ЮЗДП - Благоевград. Това са достойни радатели на зелената емблема и лесовъдската колегия се прекланя пред тези ратници на българската гора.

Към списъка трябва да прибавим и тези, които са изпълнили своя отечествен дълг. Историята ни припомня имената на изяви за времето си лесовъди, загинали по време на войните през второто десетилетие на миналия век. Тогава нашата колегия е била малобройна и всяка загуба се е отразявала негативно на професионалното развитие и стопанисването на горите у нас. В дружественото списание „Горски преглед“ намираме „твърде печален и доста дълъг списък“, който включва 13 лесовъди - Христо Гошев, Атанас Лулчев, Петър Томанов, Владимир Куюмджиев, Атанас Стоянов, Брайко Бозов, Никола Василев, Ганчо Ганчев, Никола Кънев, Георги Купенов, Цено Тотев, Атанас Атанасов. Както казва тогавашният главен редактор на „Горски

преглед“ - Георги Петров, само за три години, колегията се е разделила с цяла плеяда „блестящи звезди, изчезнали преждевременно от хоризонта на зелената емблема“.

Не са малко и днес примерите за това, че наши достойни колеги - професионалисти, служещи вярно на българската гора, са заплашвани, преследвани, бити, понесли вреди на тяхната собственост и на семействата им, уволнявани и премествани под влияние на местни зависимости. На някои даже е обявявано, че нямат място в системата и те са принудени да търсят препитание в друго поприще.

Със съжаление трябва да се отбележи, че през 2020 г. ни напуснаха завинаги д-р инж. Иван Иванов, инж. Продан Проданов и инж. Иван Гунчев, през 2021 г. - проф. д-р Никола Колев, председател на СЛБ през 1992 - 1996 г., и инж. Стойчо Чимев - всички дългогодишни членове на УС на СЛБ и радатели за възстановяване на единството на горската ни система и за съхраняване на горското ни богатство.

С гордост и преклонение следва да се посочи, че нашите предшественици са били обаятелни личности. Със силни характери и смелост, те са намирали подкрепа от интелигенцията, учителите и духовниците, за да успеят да опазят и да възстановят горското ни богатство. За величественото културно залесително дело на лесовъдите, започнало в края на XIX и началото на XX в., днес „говорят“ живите зелени паметници

- горите из цялата страна. С апостолски труд на лесовъдите и горските работници, с подкрепата на цялата общественост са създадени прекрасните крайградски паркове „Аязмото“ в Стара Загора, „Кенана“ в Хасково, „Хисарлъка“ в Кюстендил, „Липник“ в Русе и други. До наши дни са създадени повече от 18 млн. дка нови гори. С гордост колегията може да посочи места и инфраструктурата от порои и наводнения, удължаването на експлоатационния срок на над 200 язовира. Специално внимание заслужава създадената система от ползащитни горски пояси в Североизточна България, предпазваща от вятъра и задържаща снежната покривка, за увеличаване на добивите от земеделските култури.

Днес е Денят на преклонение, в който отново заявяваме нашите амбиции непрекъснато да издирваме и да възстановяваме паметта на предшественици ни, отдали живота си за българската гора.

Продължена бе инициативата да се почистват и обновяват паметните знаци - чешми, плочи и паметници на бележити колеги лесовъди. През 2019 г. по случай 100-годишнината от рождението на колежата лесовъд акад. Николай Хайтов в с. Хвойна, Смолянска област, бе открит музеен кът, а Държавното горско стопанство вече носи името на писателя.

Съюзът на лесовъдите ще продължи да работи за запазване на нашата горска история. На 21.03.2023 г. по случай Международния ден на горите на територията на УОГС „Г. Ст. Аврамов“ - Юндола, в сградата на първия Лесничейски дом, бе открита Експозиция на горското дело в България. На двата етажа на Лесничейския дом тя съхранява ценни артефакти - възстановена стая на лесничей от началото на XX в., карта на горите от Татар-Пазарджик от 1895 г., в таблата е представена историята на горската служба, развитието на средното и висшето лесотехническо образование. Изложени са фотографии на преобразяването на земята на България през последните над 140 г., в което участва цялото общество, начело с лесовъдската колегия.

Трябва да припомним, че българският лесовъд със своя висок професионализъм, всеотдайност и гражданска доблест е заслужил уважението и признанието на обществото още в края на XIX и началото на XX век. Лесовъдската ни колегия днес не забравя стореното в миналото и се старее да продължава традициите за умножаване и опазване на нашето горско богатство, за отстояване на достиженията на горското стопанство, изградено в съзвучие с новите реалности.

Нека да се поклоним пред подвига на нашите предшественици с благодарност и признателност за тяхното дело!

31 март 2023 г.

Заседания на висшите органи за управление на СЛБ

От стр. 1

Бе обсъдена дейността на СЛБ за следващите няколко години. През 2024 г. се навършват 115 г. от основаването на СЛБ, което трябва да се отбележи тържествено, като на събрането за честването на годишнината да поканим ръководството на СЕЛ или техни представители и да се организира среща на носителите на призове „Лесовъд на годината“. Необходимо е да се активизира дейността на дружествата по места.

Бяха приети промени в Устава на СЛБ, отнасящи се до усъвършенстване на реда и критериите за номиниране за приза „Лесовъд на годината“, „За цялостен лесовъдски принос“ и „За значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“. Бе обсъдена възможността и бе възложено на работна група критериите за различните номинации да се разделят и да бъдат по-конкретни, както и предложението една кандидатура да се номинира само за един приз. Обсъдена бе възможността в предложението за промени да се отдели приз за техник-лесовъди.

По повод наводненията в селата Каравелово, Слатина и Богдан и подвига на колегите от района за преодоляване на щетите от бедствието бе посочено, че ако и гората я нямаше там, пораженията щяха да са много по-големи, и бе предложено да се изработи липсващият за региона технически проект за борба с ерозията.

Бяха представени констатации от работата на две комисии, свързани с установени пропуски в дело-

водната и счетоводната отчетност. Бе взето решение в тримесечен срок да се извърши одит от независим одитор.

Приети бяха промени в устава, по-важните от които са вмененото задължение на УС да утвърждава реда и критериите за номинация на лесовъди за приза „Лесовъд на годината“, приза „За цялостен лесовъдски принос“ и приза „За значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“. Възприето бе Управителният съвет да може да избере от своя състав Контролна комисия от трима членове, която да проверява деловодната и финансовата отчетност преди всяко заседание на УС и/или на ОС и да докладва своите констатации и препоръки по примера на СЕЛ.

Бяха взети решения по постъпили заявления за освобождаване от състава на УС на СЛБ, както и за освобождаване общо на 10 членове на УС, на мястото на които бяха избрани нови членове, председатели или членове на регионалните съвети. Бе избран нов Управителен съвет от 33-ма души.

Тъй като членският внос не е променян от 2014 г., а разходите непрекъснато се повишават, бе прието предложение от 2024 г. размерът на членския внос за работещите да стане 24 (двадесет и четири) лв. за година, от които 12 лв. се превеждат по сметката на СЛБ, а другите остават на разположение в дружествата. За ветераните размерът на членския внос остава в досегашния размер.

Приет бе отчетът на бюджета като общ размер на приходите и на разходите за 2022 г., както и предложените показатели на проекта за

бюджет за 2023 година.

Беше прието становище да се подкрепи Инициативния комитет за реформа в горския сектор, защото по много въпроси ние имаме становища на УС на СЛБ през годините, основание за което са становищата на СЛБ след 2009 г. за самостоятелност на горското ведомство, за единство на ведомството и други.

На своето първо заседание новият Управителен съвет преизбра проф. д-р Иван Палигоров за председател и д-р инж. Анна Петракиева и инж. Севдалина Димитрова за заместник-председатели. Инж. Деян Стойнев бе избран за зам.-председател на УС на мястото на инж. Борис Господинов.

Бяха утвърдени 4 помощни комисии към УС на СЛБ - Комисия за отстояване на провеждането на дългосрочна горска политика и предложения за промени в нормативната уредба, Комисия за издигане на професионалната подготовка и общата култура, връзки с обществеността и утвърждаване на авторитета на СЛБ, Комисия по жалбите и становищата и Комисия по финансови въпроси.

Прието бе Комисията за издигане на професионалната подготовка и общата култура, връзки с обществеността и утвърждаване на авторитета на СЛБ да изготви предложения за реда и критериите за номинации за призовете за 2023 г., които да бъдат използвани през 2024 г., и да ги предложи за приемане от УС на СЛБ. Предложенията могат да бъдат внесени писмено до комисията, която да ги обобщи и да ги предложи на УС за утвърждаване.

Беше избрана и Контролна комисия в състав: инж. Сашка Иванова, инж. Цветко Водев и инж. Веселин Ангелов.

Инж. Емил Ракъджиев беше освободен като секретар на СЛБ по негово искане поради здравословни причини.

В рамките на заседанията „Почетен знак“ на СЛБ получиха инж. Елена Крижан-Величкова - нач.-отдел в Дирекция „ДГП“ в МЗМ, във

връзка с удостояването ѝ за подгласник на приза „Лесовъд на годината“ за 2022 г., и инж. Елена Кайкова - лесовъд на частна практика, във връзка с удостояването ѝ с приза „За значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“. Отличията бяха връчени от председателя на СЛБ проф. Иван Палигоров и изпълнителния директор на ИАГ инж. Стоян Тошев.

Членове на УС на СЛБ

Инж. Айнур Ибрямова - РС - Кърджали; инж. Александър Пенчев - председател на РС - Берковица; д-р инж. Анна Петракиева - Дружество - ИАГ; инж. Антоанета Дивилска - РС - Благоевград; инж. Богдан Богданов - в. „Българска гора“; инж. Борислав Цвятков - РС - Сливен; инж. Борис Господинов - Ветерани - София; инж. Веселин Ангелов - председател на РС - Кърджали; инж. Десислава Христова - председател на РС - София; инж. Деян Стойнев - председател на Дружество - ИАГ; инж. Елин Лилов - председател на РС - Смолян; инж. Емил Ракъджиев - Дружество - ИАГ; инж. Иван Ризов - РС - Благоевград; проф. д-р Иван Палигоров - Дружество - ЛТУ; инж. Иван Янев - Ветерани - Благоевград; инж. Иво Иванов - председател на РС - Кюстендил; инж. Ирена Банова - секретар на РС - Русе; инж. Йоана Йолова - председател на РС - Ловеч; инж. Йорданка Стоилова - председател на РС - Стара Загора; инж. Любен Желев - Дружество - ИАГ; инж. Мариана Ланджева - РС - Пазарджик; инж. Мирослав Маринов - председател на РС - Сливен; инж. Никола Каварджиков - председател на РС - Пловдив; инж. Никола Воденичаров - председател на РС - Велико Търново; инж. Николай Колев - председател на РС - Шумен; инж. Радослав Радев - председател на РС - Варна; инж. Сашка Иванова - РС - Смолян; инж. Севдалина Димитрова - председател на РС - Благоевград; инж. Славин Славов - председател на РС - Русе; инж. Стоян Поптомов - РС - Пазарджик; инж. Тодор Бонев - РС - Велико Търново; проф. Христо Цаков - Дружество - ИГ - БАН; инж. Цветко Водев - председател на РС - Пазарджик.

Седмица на гората „Довери се на лесовъда“

Призьори на най-високото професионално лесовъдско отличие за 2022 г. „Лесовъд на годината“

„Лесовъд на годината“
за 2022 г.Инж. Петко АНГЕЛОВ -
експерт
в ЮЗДП - Благоевград

Роден е на 29.03.1981 г. в Кърджали. През 2004 г. завършва ЛТУ, специалност „Горско стопанство“.

През 2004 - 2005 г. работи като помощник-лесничей в ДДС „Женда“. Следващата година е назначен за лесничей в ДГС - Благоевград. От 2007 г. е лесничей в ДГС - Рилски манастир. Зам.-директор на ДГС - Благоевград, е от 2009 до 2022 г., когато става експерт по стопанисване на горите в ЮЗДП - Благоевград.

Като зам.-директор допринася изключително много за постигнатите положителни резултати и за изпълнението на всички дейности по ГСП и ФП в Стопанството. Създава положителна атмосфера за изпълнение на професионалните отговорности, изгражда колегиални отношения. Отличава се с отговорност и ерудираност, уменията да мотивира и да помага на колегите, които ще прилага и в работата си в ЮЗДП - Благоевград.

Подгласници

Инж. Кирил ИВАНОВ -
директор
на ДГС - Невестино

Роден е през 1966 година. На 19 г. започва трудовия си стаж в горите в ГС - Невестино, като техник-лесовъд. През 2002 г. завършва ЛТУ, специалност „Горско стопанство“. До 2005 г. последователно е ръководител охранителен участък, началник-участък, старши лесничей и зам.-директор в Стопанството.

През 2005 г. постъпва в РДГ - Кюстендил, където до 2018 г. е експерт и главен експерт по стопанисване на горите. До 2021 г. е на частна лесовъдска практика.

От 2021 г. е назначен за директор на ДГС - Невестино, което ръководи с професионализъм и

постига високи резултати в горско-стопанската дейност.

Инж. Асен КАРАБОВ -
зам.-директор на ЮЗДП -
Смолян

Роден е на 05.10.1960 година. През 1986 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

През същата година започва работа в ГС - Смилян, където последователно е помощник-лесничей, лесничей и началник на ГТУ, през 1991 - 1995 г. - директор. От 1995 до 1999 г. е директор на ГС - Смолян. През 1999 - 2004 г. е експерт по отдаване на дейности и капитално строителство, а през 2004 - 2005 г. - зам.-началник на РУГ - Смолян. Началник/директор на РУГ/РДГ - Смолян, е от 2005 до 2011 г. Под ръководството му Регионалната дирекция е в челните места в системата на ИАГ по изпълнението на производствените и финансовите показатели и в опазването на горските територии от незаконни дейности. През 2001 г. започва работа в ЮЗДП - Смолян, където последователно е лесоинженер, началник-отдел и зам.-директор.

Притежава висок професионализъм и професионална етика и се ползва с уважението на лесовъдската колегия в Смолянския регион.

Инж. Елена КРИЖАН-
ВЕЛИЧКОВА - началник на
отдел „ДГП“
в Министерството
на земеделието

Родена е на 24.03.1971 г. в Първомай, Пловдивска област. Във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“, се дипломира през 1994 година.

Работа започва в ДЛ - Земен, като лесничей. През 1996 г. постъпва в ДДС „Осогово“, където до 2004 г. последователно е завеждащ разсадници, лесничей, старши лесничей и зам.-директор.

След спечелен конкурс през 2005 г. започва работа като младши експерт в НУГ в отдел „Маркетинг на дървесина“. През 2008 - 2011 г.

работи в дирекция „Стопански дейности“ на ДАГ. От 2011 г. последователно е експерт, старши експерт главен експерт в отдел/дирекция „Държавни горски предприятия“ в МЗХ/МЗ, а от 2021 г. - началник на отдел „Държавни горски предприятия“ в Министерството на земеделието.

Отличава се с голяма любов към професията, висок професионализъм и отдаденост в работата.

„За цялостен лесовъдски
принос“Инж. Петър ЗАЯКОВ -
директор
на РДГ - Стара Загора

Роден е на 25.08.1960 г. в Стара Загора. Завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“, през 1985 година.

Работа започва в ГС - Мъглиж, където до 1999 г. последователно е лесничей, началник ГТУ, главен инженер, зам.-директор. Въвежда механизация в дърводобива, въже-ни линии в труднодостъпни райони, иницира създаването на семепроизводствени градини от липа и акация в разсадник „Ветрен“.

В РУГ/РДГ - Стара Загора, постъпва като зам.-директор, а от 2000 г. е директор.

Като ръководител на регионалната горска структура постига баланс на интересите между различните собственици на гори, полага големи усилия за запазването на кадрите, работещи в горите, добрите традиции в горското и ловното стопанство. Променя се съотношението между площта на иглолистните гори в полза на широколистните. Под ръководството му се прилага в практиката работеща система за осъществяване на ефективен контрол по опазването и стопанисването на горите и дивеча в района на РДГ - Стара Загора. Възстановени са горите след големите горски пожари през 2001 и 2007 година. Намаляла е площта на засегнатите от съхнене горски култури.

Притежава значителни умения и знания във всички направления на горско-стопанската дейност.

Член на СЛБ от 1995 година.

„За значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“

Инж. Елена КАЙКОВА -
лесовъд на частна практика

Родена е на 19.05.1978 г. в Карлово. През 2000 г. завършва ЛТУ, бакалавър по горско стопанство.

От 2003 до 2012 г. работи като помощник-лесничей и лесничей в ДГС - Смолян. През 2012 - 2013 г. е главен експерт „Горско стопанство“ в Община - Смолян. Главен експерт по стопанисване на горите в РДГ - Смолян, е от 2013 до 2019 г. а след това е лесовъд на частна практика в „Анакай Форест“ ЕООД.

Участвала е в екипа по разработването на специализираната платформа за търговия на дървесина „ДЪРВАЛ“. Преминала е обученията по Горска педагогика - две нива в България и трето в Австрия. Проведела е множество горски обучения на деца, вкл. гостуващи от други държави по проект „Еразъм ++“, взела е участие в проекта „Горичка в количка“. Активно участва във форуми по горски теми в социалните мрежи и защитава ролята на лесовъдите в поддържането и увеличаването на природното богатство на страната. Не се колебае с компетентни становища да променя негативните обществени нагласи срещу лесовъдската професия.

Инж. Александър ПОПОВ -
зам.-директор
на ДГС - Белица

Роден е на 30.01.1965 година. През 1993 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Работи в системата на горите от 1993 г., когато постъпва в ДГС - Белица, където последователно е лесничей, технолог по дърводобива, старши лесничей и зам.-директор.

През 29-годишната си кариера се изгражда като трудолюбив, честен, отзивчив и обективен в работата си лесовъд. Провежда реална политика за насърчаване и мотивиране на коле-

гите си във всекидневната работа да се водят единствено от професионализъм и закона, с което утвърждава положителния имидж на лесовъдската професия. В дейността си се стреми към висока компетентност, развитие, отговорност и се ползва с авторитет сред лесовъдската колегия.

С плакет на ИАГ и
грамота за дългогодишна
служба в горите е удостоен
(посмъртно)Инж. Николай НИКОЛОВ
- дългогодишен директор на
РДГ - Велико Търново

Роден е на 15.07.1959 г. в гр. Елена. През 1988 г. завършва ВЛТИ. Същата година постъпва като лесничей в ГС - Буйновци, където през 1991 г. става директор. През 1995 - 1999 г. е директор на ГС - гр. Елена, през 2000 - 2002 г. - експерт в РУГ - Велико Търново, след което да 2007 г. - директор на ДЛ - Велико Търново. През периода 2009 - 2013 г. и от 2014 г. е директор на РДГ - Велико Търново. Като стопански и държавен ръководител в горското и ловното стопанство има съществен принос за тяхното развитие в региона.

Починал на 13.02.2023 година.

Отличените в категорията „Служител по контрола и опазването на горските територии“ за 2022 г. (от ляво надясно): Красимир Кайряков - горски инспектор в РДГ - Берковица, инж. Десислава Христова - горски инспектор в РДГ - София, Тодор Русев - горски инспектор в РДГ - Стара Загора

Седмица на гората „Довери се на лесовъда“

Поклон пред делото на достойните ни предшественици

Поклонението в памет на лесовъдите и горските служители, обrekli живота си на горското дело, и на загиналите при изпълнение на служебния си дълг се състоя по традиция в навечерието на Седмицата на гората - 31 март.

Пред Мемориала на лесовъда в парковото пространство на Лесотехническият университет венци и цветя положиха инж. Валентин Чамбов - зам.-министър на земеделието, инж. Стоян Тошев - директор, и инж. Димитър Баталов - главен секретар, на Изпълнителната агенция по горите, Академичното ръководство на ЛТУ, начело с

ректора чл.-кор. проф. Иван Илиев, преподаватели, служители на РДГ, ДГС, ДПП, ИГ - БАН, СЛБ, представители на браншови и неправителствени организации от горския сектор.

В словото си председателят на Съюза на лесовъдите в България проф. Иван Палигоров върна спомена за съзидателите на Българската гора и радетелите на горското дело и мащабите на техните дела,

които трябва да помним, докато се радваме на горите на родината ни (Словото публикуваме на стр. 3). С едноминутно мълчание бе почетена паметта на горските служители, жертвали живота си, но

изпълнили своя дълг за опазването на горското богатство, и на загиналите по време на войните през второто десетилетие на миналия век.

Павел ПАВЛОВ

Регионални чествания

ДГС - Радомир

На 4 април Екоklub „Планински кристал“ при СУ „Св. св. Кирил и Методий“, ДГС - Радомир, РДГ - Кюстендил, РС „ПБЗН“, ЛРС - Радомир, проведеха съвместно незабравим урок сред природата в м. Барбул в Голо бърдо. Събитието даде възможност на учениците да надникнат в ежедневието на лесовъдите с беседата, изнесена от инж. Веселин Владов - директор на ДГС - Радомир, и инж. Григор Григоров - експерт в РДГ - Кюстендил.

В сградата на Стрелбище „Барбул“ инж. Ивайло Банков - председател на ЛРС - Радомир, създадено през 1897 г., разказа на учениците за дивеча и птиците и за грижите, които полагат ловните дружини. Учениците разгледаха волиерата за яребици и фазани.

Екипът на Районната служба „ПБЗН“, начело с гл. инспектор Тодор Тодоров, пристигна с пожарен автомобил и даде на младите еколози практически насоки за защита и действия при горски пожар. На всички ученици мл. експерт Кирил Назърски раздаде информационни листовки.

В района на Стрелбището учениците и учителите залесиха 11

брезови фиданки.

Заниманието за членовете на Екоklуба „Планински кристал“ бе посветено на 110-годишнината на училището. Директорът на училището Маргарита Ананиева благодари на всички участници в комплексният урок, обединил лесовъди, ловци и пожарникари, и им връчи благодарствени поздравителни адреси.

Доротей АНДОНОВА-КОСТАДИНОВА

РДГ - Пловдив

На 5 април

Регионалната дирекция официално чества Седмицата на гората. На тържеството в Международния панаир присъстваха директори и настоящи и бивши служители на държавните горски и ловни стопанства, ГСС, лесовъди ветерани, представители на РД „ПБЗН“ и членове на Регионалното дружество на СЛБ.

За отличната дейност през 2022 г. бяха наградени най-изявените лесовъди в региона. С регионалния приз „Лесовъд на годината“ за 2022 г. бе удостоен инж. Александър Дюлгеров - главен експерт в РДГ - Пловдив, а неговите подгласници са инж. Дойчин Кухтев - лесничей в ДГС - Асеновград, и инж. Златю Кличев - директор на ДГС - Карлово. Отличие за най-добър служител по контрола получи Благой Ташков - горски инспектор в РДГ -

Пловдив, а на второ и трето място са класирани горските инспектори от РДГ Живко Жеков и Красимир Неделчев. Тази година с приза „За цялостен лесовъдски принос“ бяха отличени двама лесовъди - инж. Евгени Дидов (посмъртно) - лесовъд на частна практика и бивш зам.-директор на ДЛС „Чекерица“, а инж. Александър Дюлгеров към най-високото си отличие прибави и този приз, както и приза „За значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“. Същият приз получи и

инж. Никола Каварджиков - лесовъд на частна практика и председател на Регионалния съвет на СЛБ - Пловдив.

РДГ - Сливен

На 6 април с встъпителни думи на директора на РДГ - Сливен, инж. Неделин Недков бе открита церемонията по награждаването на лесовъдите, които през 2022 г. са станали лице на професията в региона. Председателят на Регионалния съвет на СЛБ - Сливен, инж. Мирослав Маринов, зам.-директорите на ЮИДП инж. Златка

Азманова и инж. Станимир Сотиров връчиха награди на номинираните изявени лесовъди от Сливенска и Ямболска област.

Приза „Лесовъд на годината“ получи инж. Кремена Атанасова - главен експерт в РДГ - Сливен. С приза „За цялостен лесовъдски принос“ е отличен техн.-лесовъд Стоян Петков - началник на ГСУ в ДГС - Твърдица. Носител на отличието „За значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“ стана техн.-лесовъд Кемал Къойбаши - началник на ГСУ в ДГС - Тича.

РДГ - Смолян

Инж. Асен Карабов - зам.-директор на ЮИДП - Смолян, е носител на регионалния приз „Лесовъд на годината“ за 2022 година. Негови подгласници са инж. София Речникова - главен експерт в РДГ - Смолян, инж. Октай Алиев - заместник-директор на ДГС - Борино. Приз „За цялостен лесовъдски принос“ за 2022 г. за регион Смолян се присъжда на инж. Сашка Иванова - зам.-директор на РДГ - Смолян, следвана от инж. Звез-

далин Бекаров - старши лесничей в ДГС - Триград, и инж. Съби Димитров - директор на ДГС - Златоград.

Грамотите на отличените лесовъди връчи инж. Елин Лилков - зам.-директор на ЮИДП и председател на Регионалния съвет на Съюза на лесовъдите - Смолян.

РДГ - Кюстендил

С поклон пред делото на лесовъда Йордан Митрев започна честването на празничната Седмица в Кюстендил. Служители на РДГ - Кюстендил, начело с директора инж. Здравчо Тодоров, Държавните горски стопанства в Кюстендил и Невестино, ДЛС „Осогово“ и представители на Община - Кюстендил, положиха венци и цветя пред паметника на лесовъда в лесопарк „Хисарлъка“, основите на който е положил Йордан Митрев.

Делегати в Общото събрание на СЛБ, 20 април 2023 г., София

Годишници

Инж. Асен
ПЛЕСНЕВ на
85 години

Роден е на 13.05.1938 г. в с. Годлево, Благоевградска област.

ВЛТИ завършва през 1967 г., а ВМЕИ (заочно) - през 1977 година.

От 1955 г. работи като секач в Горските стопанства в Благоевград, Рилски манастир и Разлог. По разпределение до 1973 г. работи в Окръжно предприятие „Селскостопански мелiorации и борба с ерозията“ към Окръжен народен съвет - Благоевград, а след това е секретар на Окръжния съвет на

техническо творчество.

В ДЛ - Кресна, работи от 1989 г. като началник участък и зам.-директор до пенсионирането си през 2001 година.

Инж. Плеснев допринася много за успеха на горскостопанската дейност в региона.

Проф.
Екатерина
ПАВЛОВА на
80 години

Родена е на 24.04.1943 г. в с. Студена, Пернишка област. Дипломира се през 1967 г. във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

До 1971 г. работи като проектант в „Агролеспроект“, а до 1983 г. в Изчислителния център на Министерството на горите и горската промишленост. След това е научен сътрудник в Министерството на околната среда. От 1992 г. е доцент в

ЛТУ, а от 2001 г. - професор по екология. Пенсионира се през 2011 година.

Проф. Павлова е изтъкнат учен и преподавател в областта на екологията и опазване на природната среда. Автор е на 130 публикации. Участва в повече от 60 национални и международни проекти по различни програми в областта на екологията.

Инж. Величко
ВЕЛИЧКОВ на
80 години

Роден е на 07.05.1943 г. в с. Батановци, Пернишка област. През 1968 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Започва работа като началник на ГТУ в ГС - Горно Сахране. От 1973 г. работи в ОС на БЛРС - Перник, а през 1978 г. е назначен за началник-отдел „Лов“ в Централния съвет на БЛРС. От 1989 г. до пенсионирането си е експерт по защита на природата в МОСВ.

Инж. Величков е изтъкнат специалист с богати познания в областта на ловното стопанство, опазване на околната среда и защитените животински и растителни видове.

Инж. Апостол
БОЕВ на
75 години

Роден е на 20.03.1948 г. в Сливен. Завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“, през 1980 година.

Работа започва като началник на ГТУ в ГС - Твърдица. От 1982 до 1998 г. е технолог по дърводобива и ЛКМ, началник на ГТУ в ГС - Сливен.

През 1998 - 2007 г., с прекъсване от една година, е директор на ДЛ/ГС - Сливен. Зам.- директор в

ГС - Пирдоп, е от 2007 до 2011 г., когато се пенсионира.

Инж. Боев е утвърден специалист и ръководител в областта на горското стопанство, който работи активно и ръководи успешно стопанисването, ползването и опазването на горите.

Инж. Митко
МИТЕВ на 70
години

Роден е на 29.03.1953 г. в с. Люляково, Бургаска област. През 1980 г. се дипломира във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Започва работа в ГС - Айтос. През 1992 г. постъпва в „Агролеспроект“ - филиал Бургас. От 2004 г. е зам.-директор на ГС - Бургас, а от следващата година зам.-директор на РУГ - Бургас. От 2012 г. до пенсионирането си през 2017 г. е главен горски инспектор

на РДГ - Бургас.

Инж. Митев е изявен лесовъд, работил активно през цялата си служба в полза на българската гора. Автор на няколко книги за горите и горското стопанство в Бургаския регион.

Бележити лесовъди

Инж. Михаил АНГЕЛОВ - живот,
отдаден на българската гора

Роден е на 08.10.1910 г. в с. Чупрене, Видинска област. Средно образование завършва във Враца, а през 1937 г. се дипломира в Агрономо-лесовъдния факултет на Софийския университет, специалност „Лесовъдство“.

В системата на горите започва работа като реверен лесничей в Смолян през 1942 г., след което е назначен за директор на Лесничейството в Златоград. Независимо обаче от отличната оценка за работата му като специалист и ръководител през 1943 г. е уволнен по политически причини и остава без работа до 1944 година.

През 1945 - 1946 г. инж. Ангелов е директор на ДЛ - м. Къошка, в Баташкия район. От 1946 г. ръководи Смолянското административно лесничейство, а от 1948 до 1950 г. управлява Държавното горско стопанство в Смолян. Това е времето, когато настъпват качествени промени в собствеността на горите, което изисква особен такт и умение от страна на ръководителите на горската администрация да работят с населението по новите взаимоотношения между горските власти и задоволяване на потребностите на хората от дървен материал, паша в горите, добив на листников фураж, наемане на работници за горскостопанската дейност.

От 1950 до 1952 г. е районен директор на горите в Чепеларе, а след това - до 1959 г., последователно е директор на Горско-промишленото предприятие в града, а по-късно е главен инженер на „Горпром“ - Пловдив. Навсякъде, където работи, се изявява преди всичко като отличен организатор, умеец на убеждаване и увлича хората за изпълнение на поставените задачи.

След поредната административна реформа в горите от 1960 г. инж. Михаил Николов е назначен за началник на Окръжното управление на горите в Смолян. На тази длъжност той отново се проявява като изключително добър стопански ръководител, притежаващ вродено чувство за такт, уменията да се съобразява с мнението на другите, помага при нужда и наказва при необходимост.

През 1964 г. партийното и държавното ръководство на страната взема решение за сливане на трудово-кооперативните земеделски стопанства от планинските райони, включително и тези от Смолянския окръг, с държавните горски стопанства. Инж. Ангелов аргументирано възразява и счита, че това решение е прибързано и необосновано. Това му коства поста - освободен е и преминава на обществена работа до пенсионирането през 1970 година. Няколко години по-късно практиката доказва, че неговите доводи и съображения против механичното сливане на ТКЗС и ДГС са били правилни и смесените стопанства се разделят.

Отличната професионална подготовка и натрупаният богат професионален опит позволяват на инж. Михаил Ангелов и като изпълнител, и като директор правилно да насочва усилията и дейността на ръководените от него колективи в стопанисването на горите. В района на Смолянското стопанство поставя началото на научнообоснованото подпомагане на естественото възобновяване на горите чрез разрохкване на почвата, организира събиране на горски семена с доброволен ученически труд и се насочва към залесяване с посадъчен материал от местен произход. По негово настояване и под ръководството му са устроени и разкрити два горски разсадника. Не може да не отчетем и неговото правилно разбиране за ролята и мястото на организирана борба за опазване на горите от насекоми вредители и болести. Инж. Ангелов е един от най-ревностните радатели за създаването на лесозащитните и семеконтролните станции и специално тези в Пловдив.

Особено напрегната е работата по дърводобива в Смолянското стопанство през периода 1948-1950 г., т.е. по време на смяната на формата на собственост в горите. Чрез активна разяснителна работа сред местното население и лесовъдската колегия е създадена отлична организация за извеждане на запланиваните сечи и планът се изпълнява по количествени и качествени показатели. Прави чест на ръководството на стопанството, че ежегодно са заделяни необходимите средства за строителство и ремонт на горски пътища. Под ръководство на инж. Ангелов и негово лично участие се извършва цялостната дейност по стопанисването на горите, дърводобива, залесяването и възобновяването в стопанството.

В този период не са оставени настрана и грижите за дивечовото богатство на смолянските гори, като се създават необходимите условия за увеличаване и естествено му разселване, въвежда се строг режим в ползването му. Като отличен горскостопански и ловен деец още тогава инж. Михаил Ангелов в тясно сътрудничество с научните работници по ловно стопанство дава указания да се определят постоянни ловни

развъдници за едър дивеч в местностите Мусаята, Джубрилица, Къопрадчик и за дребен дивеч - Невестата, Езерата. Кайнадина, Бухровица и други.

По-старите колеги си спомнят, че повратен пункт в развитието на горското стопанство в страната е обединяване на стопанисването с дърводобива от началото на 1960 година. Именно в този момент особено проличават човешките и организаторските качества на инж. Ангелов - неговото умение да общува с хората, да намира общ език с всеки, и той като окръжен началник на горите полага особени грижи за сплотяване на колективите в горските стопанства и за кратко време успява да се справи с тази трудна задача. Успоредно с изпълнението на напрегнатите планове по дърводобива, на стопанисването и опазването на горите той продължава да гледа като на първостепенна задача. Под негово ръководство залесяването върви с неотслабващи темпове. Огромна работа се извършва по залесяване на хиляди декари изсечени невъзобновени престарели гори в районите на Герзовица, Шабаница, Персенк, върху които успешно се създават млади смърчови култури. Разширява се разсадниковото производство с местен семенен материал. За първи път се определят няколко хиляди декара семенни бази.

За изпълнение на големите планове по дърводобива продължава да се строят нови камionenни пътища, разширява се горскопътната мрежа. С активна негова намеса механизацията навлиза все по-широко в дърводобивния процес, внедряват се дългометражните въжени линии за извоз на дървесина до временните складове.

За разлика от много други тогавашни, а и много сегашни ръководители, инж. Ангелов остана в спомените на неговите съвременници като компетентен, ерудиран, изключително скромни и принципен ръководител. Аргументирано и с факти, често пъти открито възразява срещу исканията за превишеното ползване от горите и настоява за ненамеса в работата на лесовъдите при провеждане на горскостопанската дейност, а да се провежда в съответствие с изискванията на лесовъдската наука и добрата лесовъдска практика. По този начин пази и издига авторитета на лесовъдската професия.

Упорито, дори когато е на обществена работа, защитава интересите на горските стопанства, лесовъдската колегия и горските труженици.

За неговия принос в развитието на горското стопанство е удостоен с държавни отличия и награди.

Починал на 02.09.1972 година.

Доц. д-р Янчо НАЙДЕНОВ

Разказват ветерани

Брезата - изключително ценен дървесен вид с естетическа стойност

Най-големи брезови масиви има в Русия, там видът достига чак до Северния пояс. У нас брезата най-често се среща единично и като парково дърво, няма големи отделни площи, а е внесена при залесяването заедно с други дървесни видове. През последното столетие у нас има оформени по-масивни насаждения в Кърджалийско, Благоевградско и Етрополско - с. Бойковец, където насаждението е на над 3000 декара.

Брезата е бързорастящ дървесен вид, сухоустойчив и студоустойчив. Има твърда и здрава дървесина с красив фладер. Кората е дебела и пълтна, покрита с бял епидермис, който ѝ придава изключителна красота. Всичките части на дървото - листа, клонки, пъпки, са лековити, но най-голямо внимание заслужава брезовият сок. Сокотечението на брезата започва след средата на март.

Ако се направи отвор в стъблото на по-дебели брези, могат да се източат десетки литри сок. Той е бистър, с леко сладникав вкус. Изключително полезен при лечение на болни бъбреци, ободряващ е и поддържа тонуса. Ако му се добави известно количество захар, ферментира и се получава приятно питие.

Медицината се произнася, че в брезовата гора въздухът е толкова стерилен, че там могат да се извършват операции.

Въздушните течения пренасят този чист въздух към околните населени места. Такъв въздух се усеща в Етрополе и в източната част на Ботевградската котловина.

Ежедневната лесовъдска служба в гората води до свикване със заобикалящата среда. Но какво се случва понякога? Живеех в горски кантон сред брезовата

гора. През зимата, при влажни нощи, брезата се заскрежава с чудни фигурки. Като станех сутрин и излезех на прага, се захласвах от гледката и стоях като замаян. В следващия момент се появява слънцето и лъчите създават чудна феерия. Симфония в бяло, вход свободен! Малко хора са изживели това.

Христо ХРИСТОВ - Референта

IN MEMORIAM

На 21 април почина инж. Борис Спасов Начев.

Роден е на 26.01.1935 г. в с. Каменица (сега квартал на Велинград). През 1954 г. завършва Техникум по горско стопанство - Велинград. Във ВЛТИ, задочно обучение, се дипломира през 1968 година.

Работи като референт по охраната на лова в ГС - гр. Исперих. От 1959 г. постъпва като ръководител на обект в ГТУ - Юндола, на Горскопромишленото стопанство във

Велинград, а след това е назначен за началник-участък на цялата територия на УОГС „Георги Ст. Аврамов“. От 1968 г. става зам.-директор, а от 1974 г. директор на УОГС - Юндола, където се пенсионира през 1995 година.

Има голям принос в изпълняваните много успешно в УОГС дейности по дърводобив, механизация, залесяване, ловно стопанство, строителство и научноизследователската работа, проведена от ВЛТИ в Учебното стопанство.

Поклон пред светлата му памет!

Как го прави лесовъдът?

По случай Седмицата на гората много хора получиха фиданки за засаждане. Това е една чудесна традиция, даваща възможност всеки, който желае, да посади дърво. Тези фиданки се отглеждат от лесовъдите. Нека да кажем какъв е пътят до засаждането на дръвчетата. За да държите в ръцете си тази фиданка, лесовъдите са избрали дървесния вид, който е най-подходящ за тази цел, видът, който ще устои на природните и почвените условия поне сто години.

След като лесовъдът е избрал вида на дървото, трябва да се набавят семена. Времето за узряването на семената е различно при различните дървесни видове. Едни узряват през август като брезата, други - през септември и така чак до май. И тук не става без задълбочени познания за това кога се събират семената след като узреят. Едни се събират малко преди да са узрели, в т.нар. востъчна зрялост, други трябва да са напълно развити. Трети трябва да се засадят веднага, след като се съберат. Има дървесни видове, които се размножават единствено по вегетативен път, т.е. за тях се добиват т.нар. резници. И при тях времето за вкореняването им е различно. А има и видове, които се произвеждат чрез присаждане, и тогава технологията е друга.

След като сме определили вида и сезона за добиване на семената, започва селекцията от предпочитания вид. Отделят се екотипите, генотипите, произходи. С една дума - отделят се насаждения с такива качества на семената, които са най-подходящи за съответния

район от страната. За тази цел са обособени насаждения, наречени семенни бази. Определянето на такива насаждения, освен по външни белези, се синхронизира с останалите функции на гората. Не се събират семена там, където има интензивно развъждане на дивеч или карантинна забрана за дървесния вид. За чуждоземните видове, които са адаптирани при нашите условия, има отделни изисквания на екологичната мрежа „Натура 2000“, които трябва да се спазват.

Как да се снабдим със семена? Семената на някои дървета опадат сами и се събират на земята, други се добиват от короните. Понякога е необходимо работниците да се катерят на 30 м по дървото, за да достигнат шишарките на елата, защото те са нетрайни и се разпадат. Събраните семена, докато дойде време да се засеят, се съхраняват при подходящи условия - едни се заравят в зимници с пясък, други се подлагат на термична обработка и т.н. Шишарките не се засяват цели. И тъй като става въпрос за промишлени количества семена, има изградени семедобивни станции. В тях освен добива на семена от шишарки, се извършва обезкриляване на семената и сепариране от механич-

ните примеси.

Вече имаме семена. Сега трябва да ги посеем и да се грижим за тях. За тази цел са създадени разсадници, разположени на различна надморска височина - за производство на нископланински видове и тези, които растат по-високо. За да се гарантира производството на фиданки, е необходимо разсадникът да отговаря на определени условия. Най-честите проблеми са недостиг на вода и неизградена система за поливане. Отделно за работниците се осигуряват подходящи условия за работа и почивка. Важни условия за производството на фиданки са компетентността и мотивацията на

работниците. Отдалечеността на разсадниците от урбанизираните територии налага да се организира подходящ транспорт. Осигуряването на постоянна целогодишна работа на заетите в разсадниково производство е проблем, който трябва да се реши. В противен случай квалифицираните работници напускат и обучението трябва да започне отново.

Преди да се посеят семената в разсадника, площта се изорава и се повдигат лехи. Всеки ръководител на разсадник има схема на сеитбооборота, която е дължен да спазва. Времето за посев е различно и зависи от биологичните особености на дървесния вид. Дълбочината на засяване трябва да се съобрази с биологията на вида. Обеззаразяването на семената и третирането им срещу вредители е задължително.

Грижите за посетите семена започват още на другия ден - поливане, засенчване, предпазване от слани и вредители. Следва мулчиране, култивиране и пак поливане, докато пораснат. Предпочитанията на различните видове към вода и слънчево греене са различни и лесовъдите са длъжни да се съобразят с тях. Обикновено почвите в разсадниците изчерпват съдържанието си на хранителни вещества поради факта, че ежегодно от там заедно с фиданките се изнася и слой, хранещ растенията. Това налага внасянето на естествени торове всяка година.

Както малките деца, така и мъничките фиданки - поничите, са податливи на болести. Най-често се

появява сечене на поничите и кореново гниене. Доста са и вредителите, които атакуват фиданките - стъбленка, сечко, нематоди, детска болест. Винаги трябва да се внимава дали има нападение от мишката полевка, за която се изгражда отделна система за защита.

За да устоят на тежките изпитания след залесяването, част от видовете се засажат по-високи. Ето защо те се пикират и се оставят да прораснат. В зависимост от вида се ползват фиданки две или три години след пикирането им. В т.нар. школи декоративните фиданки се отглеждат до десетата година. За тях грижите са свързани с поддържане на формата на короните и засилване на декоративните предимства.

Организацията по изваждане, сортиране, пакетиране, селектиране по здравословно състояние и транспортиране е свързана с грижата да не се подсушат корените на фиданките и да не се допусне заболелите фиданки да напуснат разсадника.

Тъй като много често се случва зимата да е по-продължителна, а пролетта къса, времето за залесяване не достига и много бързо фиданките излизат от състояние на покой и не могат да се ползват за засаждане. Затова напоследък се организира оранжерийно производство на посадъчен материал в контейнери със затворена коренова система. Това позволява да се удължи сезонът за залесяване. В случай, че държите в ръцете си фиданка в саксийка, тя е отгледана в оранжерията.

Така го правят лесовъдите, а вие просто засадете фиданките с любов.

Д-р Светозар МИХАЙЛОВ

90 години Държавно ловно стопанство „Паламара“

Ключова роля в запазването и възстановяването на благородния елен в България

Колектив на ДЛС „Паламара“ с директор инж. Цветелин Миланов

ИСТОРИЯ

За интересното име на красивия горски район в Лудогорието има много древни легенди. Една от тях разказва, че преди векове по тези места върлувал татарски властелин Таш-кан. Където минавала ордата му, живо място не оставало - палела, колела, опожарявала. Дълго време никой не смеел да се опълчи на свирепия предводител. Но една нощ гората, в която се разположил татарският стан, пламнала. В пожара изгоряла и шатрата, и самият Таш-кан. Хората припили този подвиг на смелата девойка Мара. Оттогава народът нарекъл местността Пали-Мара. Името достига до наши дни във вид на Паламара. Тя е в землището на с. Борци.

Редица пътешественици по нашите земи в далечни времена, както и в по-близкото минало изследователят Карел Шкорпил упоменават името на местността именно като Паламара.

Големи и девствени са били лесовете тук, но местността може би е щяла да остане недотам известна територия, ако не я е зърнал цар Борис III, идвайки на лов. За да ловува тук постоянно, той наредил да се изградят няколко постройки, известни като „Царските бараки“, а след ограждането на част от гората - Царско ловище или Царския ловен развъдник. Това става през 1932 г. и оттогава започва новата история на ловната територия „Паламара“.

ГОДИНИ НА РАЗВИТИЕ

През 1944 г. влиза в състава на Ревирното лесничество в с. Венец и се устройва като база за развъждане на благороден елен, който през 30-те години на миналия век е с много ниска численост. Следващата година става дивечоразвъдна станция с площ 1300 ха, наброяваща 185 елена. През 1966 г.

Шумен. В административно отношение се намира в община с. Венец, където е и администрацията на ДЛС „Паламара“.

ДНЕСНИЙ ДЕН

Днес ДЛС „Паламара“ стопанисва горите и дивеча на площ 17 578 хектара. След проведената пролетна таксация Ловното стопанство е със запас 3000 благородни елена, 40 лопатара, над 700 сърни, 436 диви свине, 300 муфлона над 1400 заека, 1527 яребици.

Районът предлага отлични условия за развитие на ловното стопанство, има богата и разнообразна естествена хранителна и фуражна база. За спокойствието на дивеча са създадени площи с огради - 1227 ха за благородния елен и 178,3 ха, за дива свиня и 201,8 ха за муфлон, който добре се развива като ловен

вид през последните 10 години.

ДЛС „Паламара“ играе ключова роля за запазване и възстановяване на популацията на благородния елен в национален мащаб. „Паламара“ е едно от двете стопанства, които се смятат за родоначалници на ценния генофонд на вида у нас. Заедно с ДЛС „Шерба“ през 70-те години на ХХ в. то превръща благородния елен в емблема на националния и международния ловен туризъм. Благодарение на труда на специалистите, които са работили през годините в Стопанството, е създадена популацията от вида с изключително ценни трофейни качества, за което говорят десетки златни медали за трофеи, добити тук.

За целите на ловния туризъм ДЛС „Паламара“ разполага с и много добра база за настаняване - Ловна резиденция „Паламара“, Ловен дом „Дъбрава“ и Ловна хижа край с. Никола Козлево.

В Териториалното поделение на СИДП – Шумен, понастоящем работят 65 служители. Колективът е решил да отбележи своята 90-годишнина през тази година. През цялата 2023 г. са предвидени редица събития и инициативи, които започнаха по време на Седмицата на гората със залесяване в м. Саксана, в землището на с. Пристое. Както винаги очаквани са и уроците по Горска педагогика с деца. С помощта на лесовъдите от ДЛС „Паламара“ учениците от СУ „Никола Йонков Вапцаров“ - с. Венец, залесиха фиданки в пространството, където през топлите месеци ще се провеждат занятията в изнесената сред природата „зелена“ класна стая. Децата с голям интерес изслушаха и разказите на експертите за гората и работата на лесовъдите.

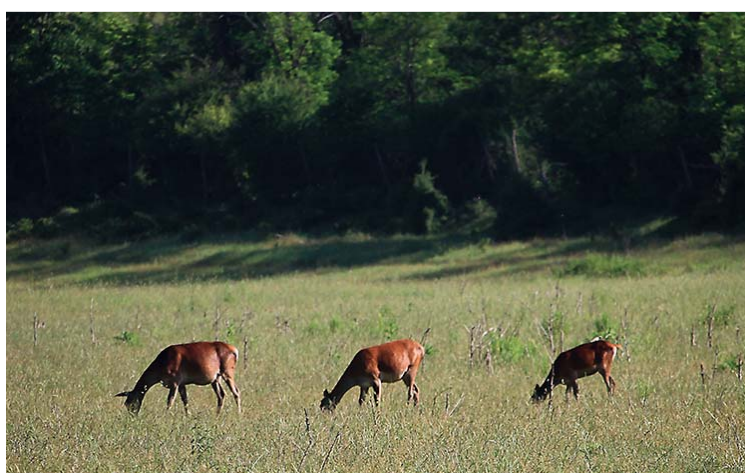
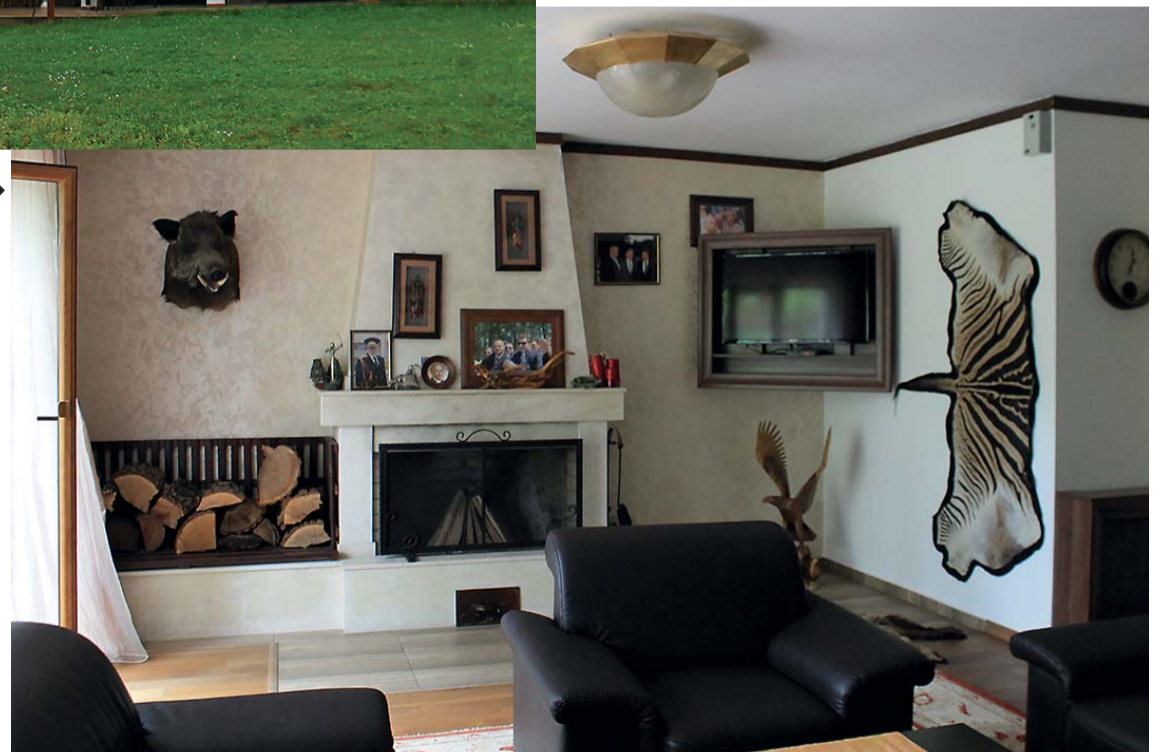
Предстоят срещи с ветерани и бивши служители, както и други интересни мероприятия. Ръководството се ангажира да ги обявява предварително, за да могат в тях да се включват хората, които проявяват интерес към историята и днешната дейност на Държавното ловно стопанство „Паламара“.

Татяна ДИМИТРОВА

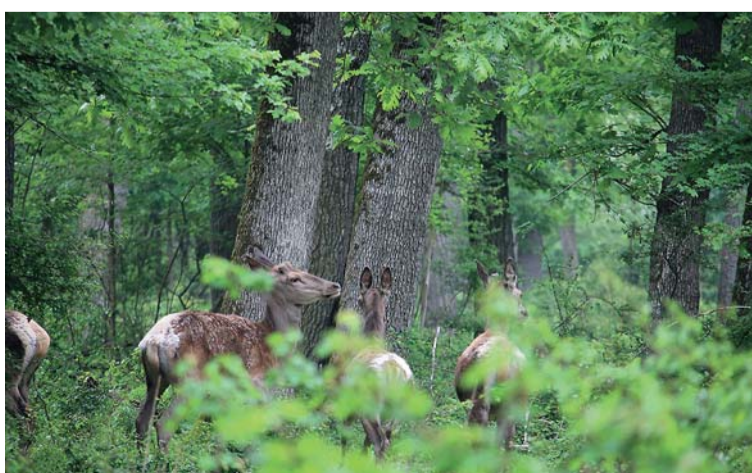

Ловна резиденция „Паламара“

„Паламара“ е обособена като едно от представителните ловни стопанства към Министерството на горите и горската промишленост с площ 5100 хектара. През 1983 г. ДЛС „Паламара“ увеличава площта си до почти 14 000 ха, а след 1991 г., когато е преименувано на Държавна дивечовъдна база, стопанисва горите на площ 4895,6 ха и дивеча в държавен ловен район от 8573,3 хектара. От 1995 до 2001 г. структурата се нарича последователно Горско стопанство и Държавно лесничество, а след това Държавна дивечовъдна станция. Със създаването на държавни предприятия през 2011 г. става териториално поделение на Североизточното държавно предприятие -

Живата украса на Ловното стопанство

Красиви кътчета за любители на риболова